

LEIDŽIAMAS BRITANIJOS L.R.K. DARBINIKŲ SĄJUNGOS

11

Bellshill, 18 d. KOVO 1933 m.

PAMALDOS BUS

Mosson d, 18 kovo šeštadienį, 6 val. k. išpažintis, sekmadienį 1 val. 30 min. maldos. Prašome įsitęmyti, kad pamaldos komos pusvalandį aukščiau, kad būtų pamaldoms laiko apeiti Kyžiaus Keliams;

Mosson d, 22 kovo, trečiadienį, 6 val. k. Kryžiaus Keliai.

raži diena Londone lietuviams.

Tiek malonių įspūdžių, kad nežinai, kuo padėti ir pasakoti. Bet tekalba patys faktai.

Kovo 12 d. po pietų 4 val. gausiai renkasi tuviai į savo klubą. Mat, bus pirmas nuo jo įsikurimo (bal. mėn. 1932 m.) Draugijų Federacijos metinis susirinkimas, eilinis susirinkimas jau daug nusipelnusios Londono tuvių kolonijoje lietuvių tautybės, meno ir kitiškos kultūros srityje „Rutos“, be to cialus Vilniaus Vaduoti Sąjungos skyriaus irimas ir dar nepaprasta atrakcija: žadėjo atankyti Lietuvos delegatai studentai, atvykę į gliją susipažinti su anglų mokyklomis. Tai tikutinioji žinia paveikė net ir į gimusį čia tuvišką jaunimą, kuris nepratęs lankytis į vyiniųjų susirinkimas, šią dieną gražiai atstovė musų kolonijos jaunąją kartą, tik dar drįso arčiau prie estrados pasirodyti, spietėsi gausiai prie durų ir galerijoje. Jei čia reiši paprastas kuklumas nelįsti per daug į akis, ima tai pagirti. Bet yra taip pat malonu, jei imimas pajvairina ir vyresniųjų eiles savo yvavimu.

Susirinkimą pradėjo Federacijos pirmikas p. J. Lingis. Kadangi ne visiems dar buaiškos šios organizacijos uždaviniai, tai jos grindinius dėsnius ir paskaitė p. Bulaitis. ii jie.

Federacijos tikslas vidujiniai: Londono lietuvių gyvenime jungti visas skiras Londono lietuvių kataliku organizacijas į vieną sąjungą, nes vienybėje galybė; per deraciją padėti visoms Londono lietuvių organizacijoms plėsti, tobulinti savo darbuotę, očiai remti silpnasias ar silpstančias organizacijas, derinti visų organizacijų veiklą, kad viena kitai per neapsižiūrėjimą kitą priežastį nepakenktų, išspręsti draugų tarpe kilančius nesusipratimus ar ginčus, tioms organizacijoms to pageidaujant. Išniam gyvenime Federacija atstovauja visą anizuotą lietuvių koloniją Londone Lietai ir svetimtaučiams; susitarus su įeinančiais į Federaciją draugijomis palaiko lietuvių įvairiomis doromis priemonėmis gresiant

ištautėjimo pavojui iš kitų tautų pusės.

Londono Lietuvių Federaciją turi savo tarybą iš visų organizacijų atstovų (ne mažiau 25 asmenų) svarbesniems dalykams išspręsti. Tarybai gi vadovauja kasmet renkama valdyba iš 5 asmenų. (Šitame susirinkime valdyba išrinkta tapati: pirkas J. Lingis, kasininkai A. Rudzevičius ir Sleznikas, sekretoriai P. Bulaitis ir P. Kairys) Pirmiems apyskaitos „bandomiesiems metams“ susirinkimas pilnai pritarė, juo labiau kad net ir turto netikėtai pasirodė esą pas Federaciją su viršu £6. Šiems metams numatyti Federacijos darbai: savo fondo padidinimas, liepos mėnesį ruošiamoji iš visos Anglijos ekskursija į Lietuvą, knygyno sutvarkymas ir kt.

Po to, tinkamai prakalbėjus kilusiam iš okupuotos Lietuvos p. Bulaičiui, prasidėjo steigiamas susirinkimas Vilniui Vaduoti Sąjungos Buvusi laikinoji tam reikalui komisija iš p. Bulaičio p-ko, El. Degesutės sekr. ir St. Junausko kasininko, pakeista oficiale šiemetams VVS Londono skyriaus valdyba; narių išsyk prisirašė 35, kurie sumokėjo £1-18-6 su entuziazmu įkurtos dabar šios naujos organizacijos naudai.

Pradėjus daryti susirinkimą „Rutos“ ir patvirtinus jai senąją valdybą su p. Slezniku prieky, susirinkusiems rankom plojant pasirodė gražiais tautiškais rubais pasirėdžiusi Kauno universiteto studentė p-lė Ona Mašiotaitė su savo draugu, kitu to paties universiteto atstovu stud. Pr. Minkevičiu. O kaip plė Mašiotaitė pradėjo kalbėti į musiškius apie rutos kūklų grožį ir jos reikšmę lietuviams, kaip pradėjo sveikinti nuo Moterų visų organizacijų Tarybos Londone moteris, kaip išreiškė džiaugsmo iš Londono girdėtą ir Lietuvoje susiklausimą idealumą, tai visus sužavėjo... Na, o kai P. Minkevičius pradėjo kalbėti jaunosios katalikiškosios kartos vardu veikiančios musų Tėvynėje, kai džiaugėsi iš musų prisidėjimo prie Vilniaus vadavimo, kai ragino ir toliau sviesti ir šildyti Londone musų garbingos tautybės šviesa ir šiluma, tai tikrai kiekvienas pajuto tos šviesos ir šilumos jausmą savo širdyje, ką šv. Onos drjos vardu išreiškė su dėkingumu jauniems svečiam p. Liudžienė o kitų organizacijų vardu p. Bulaitis. O klebonui pasigerėimą išreikus iš sklandžiai įvykusių susirinkimų ir svečių atsilankymo, užbaigta tautos himnu.

Didelis žemės drebėjimas Kalifornijoje.

Apie kovo 10 d. vėlai vakare Pietų Kalifornijoje įvykusį žemės drebėjimą pranešama šitokių smulkmenų. Žemės drebėjimas prasidėjo apie 10 val. vakaro ir su trumpomis per

traukomis užtruko apie 23 minučių. Žemės drebėjimo bangą plėtėsi iš šiaurės į pietus. Drebėjimas buvo toks stiprus, kad įvairaus didumo namai ėmė svyruoti. Pradėjo griuti stogai ir namų dalys. Gatvės tuoj buvo užverstos griuvėsiais. Los Angelėse tramvajus turėjo būti sustabdytas. Žmonės, panikos pagauti, tuksančiais bėgiojo gatvėmis. Daugely vietų užgeso elektros šviesa, langai išbyrėjo, kas dar padidino žmonių paniką. Kai kur kilo gaisrų, ypatingai pietinėje Los Angeles dalyje ir žibalo sandėliuose. Po griuvėsiais pasiliko daug žmonių. Kai kurie iš jų buvo greit ištraukti ir paguldyti ligoninėse. Žemės drebėjimas palietė ir Hollywoodo filmų dirbtuves. Šimtai darbininkų su greitomis sučiuptais daiktais išbėgo iš gatvės, kai pradėjo byrėti filmų dirbtuvių sienos.

Katastrofai ištikus, tuoj per radio buvo kreiptasi į sveikus stiprius gyventojus, ypatin-gai buvusius karius, prisidėti prie gelbėjimo darbo. Žemės drebėjimo zona apima 6,000 kvadr. mylių. Ši vieta yra jau nuo seniai žinoma buvo žemės drebėjimais.

Iš Long Beach pagauta radio telegrama, pagal kurią visas Pietų Kalifornijos pajuris liepsnoja.

Po griuvėsiais gatvėse užgriauti net automobiliai. Policija per radio iššaukė iš kitų Kalifornijos miestų 100 gydytojų ir gailėstingų seserų. Gaisras siaučia ir visoj eilėj kaimų, kurie yra tarp Los Angeles ir 20 mylių nuo jo esančiose uosto srityse, San Pedro dega Union Oil Company žibalo sandėliai. Taip pat dega žibalo sandėliai Long Beache.

Laivyno dalis, buvusi San Pedro uoste, išplaukė į Long Beachą, kur jos laukiama šiandien. Plaukia 25,000 jūrininkų į pagelbą.

Ligšioliniais apskaičiavimais, žemės drebėjimas pasikartojo 8 kartus iš eilės. Kadangi susisiekimas nutrauktas, žuvusių skaičių ir materialinius nuostolius kol kas sunku tiksliai nustatyti. Į nelaimės vietą iš kitur pasiųsta 2,000 jūrininkų ir 800 kareivių. Katastrofos ištiktaj srityje jau dirba 500 gydytojų.

Žemės drebėjimo metu Los Angelėse viešėjo prezidento Hooverio žmona. Buv. prezidentas Hooveris lig šiol veltui mėgino su ja susisiekti.

Prezidentas Rooseveltas įsakė pavartoti visas priemones padėti nukentėjusiems per žemės drebėjimą.

Aukos „Iš. Draugui“.

Turime padėkoti p. J. Bujauskui, iš Londono, už suteiktą 10/ auką „Iš. Dr.“ naudai.

Redakcija ir administracija.

Vokietija ir Rytų Europos Politika.

Vokiečiai užima žymią vietą Europos tautų tarpe, jie yra Europos viduryje. Vokietija jau nuo senovės laikų yra tirstai apgyventa, jie savo teritorijos ribas visais amžiais mėgino praplėsti į rytus ir į vakarus. Jiems į vakarus veržtis yra mažiau išrokavimo, nes Prancūzija yra tirstai apgyventa ir be to toji tauta moksliniai ir tautiniai yra neblogiau susipratusi, negu vokiečiai todėl suvokietinti prancūzus jiems neįmanomas dalykas. Elzaso ir Lotaringo provincijų istorija tai aiškiai patvirtina.

Vokiečių tautos ekspansijai yra patogiausia dirva Rytų Europa. Apie septyni šimtai metų atgal, Lietuvos Didžiojo Kunigaikščio Mindaugo laikais kryžiuočiai visas pajėgas buvo įtempę praplėsti savo teritorijas užimti kardu ir ugnimi Lietuvos, Latvijos ir Lenkijos žemes. Lietuvos Kunigaikštis Vytautas Didysis, gudrus politikas, aiškiai suprato kryžiuočių „Drang nach Osten“, — veržimąsi į Rytus, ir todėl visas savo pajėgas padėjo, su Rusijos ir Lenkijos pagalba, sulaukyti jų užpuolimą. Jis drauge su keliais lenkais sutruškino kryžiuočių galybę 1410 metais prie Tannenbergo Gruenwaldo. Tas užduotas kryžiuočiams smūgis pašalinio pavoju Rytų Europos kraštams ilgesiuims laikams. Vienok ir tada kryžiuočių pagriebtų teritorijų nepasisekė iš jų atimti, nes Klaipėdos, Tilžės ir Karaliaučiaus apylinkės, arba Rytprūsiai, kurie priklausė Lietuvai, ir Lenkijos provincija Pomeranija ir kitos pasiliko irgi kryžiuočių valdžioje. Tuomet jie nepasitenkino ir nuolat planus darė, kad greičiau praplėstų savo žemes į rytų kraštes. Vokiečiai, nepajėdami ginklais užkariauti rytų šalį, savo gudria politika, susitarę su Austrija ir Rusija, nutarė aštuonioliktame šimtmecio pabaigoje pasidalinti Lenkiją ir Lietuvą. Lenkijos žymiausią dalį prijungė prie Rusijos mažesnės jos dalis tapo priskirtos prie Vokietijos ir Austrijos. Lietuvą priskyre prie Rusijos, Klaipėdos kraštą ir Rytprūsius paliko prie Vokietijos, nes toji teritorija jau šimtmečiais jų valdžioje buvo Vokietija tais laimėjimais pasitenkino tikrai kuriu laikui, jų veržimąsi į Rytus (Drang nach Osten) vis dar tebebuvo svarbiausias jų politinis siekimas.

Vokietija vedė gudrią kolonizacijos politiką Latvijoje, Lietuvoje, Lenkijoje ir Rusijos provincijose, kurios yra arti mirtųjų kraštų; geriausiai jiems pasisekė išplėsti savo kolonizaciją Latvijoje, kur jie rusų valdžios laikais turėjo savo universitą Dorpate ir kitas aukštąsias mokyklas. Rygoje ir kituose kraštuose, Lietuvoje, Lenkijoje ir Rusijoje daugelio vietose vokiečiai turėjo didelius dvarus ir net užimė davo valdžioje aukštąsias vietas. Tą vokiečių kolonizaciją rytų kraštuose be abejonės buvo vokiečių valdžios finansuojama. Jie sistemattingai rengėsi praplėsti savo valdžią imnėtoje šalyse. Vokiečių tauta buvo auklėjama nuo pat elementarinės mokyklos iki universiteto militarinėje dvasioje. Jų žymausis kancleris Bismarkas ir vėliau kaizeris Vilhelmas visu savo sarku nu ginklavo prie to pasaulinio karo, kuris prasidėjo 1914 metais. Tame kare jie iš karto pradėjo veržtis į vakarus — Prancūziją ir rytus — į Lietuvą, Latviją, Lenkiją ir Rusiją. Dabartinis vokiečių prezidentas skyrusi pasantro milijono čekų kronų. D. Von Hindenburgas, buvęs didžiojo karo vanos, mažesnės 200 kronų, visai nebusian laike vyriausias vadas (generalisimus) visas čios priimamas

pajėgas įtempė, kad sutruškinus rusų kariuomenę ir užėmus rytų Europos dalis, kas ištikro ir pasisekė jam lengvai įvykinti. Rytų Europos ukių kraštai karo metu suteikė jiems daug maisto ir jiems taip reikalingos žalios medžiagos. Jie užėmę tuos kraštus tada tvarkė ir valdė taip, kad tie kraštai būtų prijungti prie Vokietijos ant visados.

Didžiausioms Europos valstybėms išėjus į karą prieš Vokietiją ir dar prisidėjus prie jų galingai Amerikai, vokiečių militarinė galybė liko sulaukyta. Versalės sutartimi einant (1919 m.) Vokietijai reikėjo išsižadėti netik užkariautų kraštų vakarų Europoje. Belgijos, Elzaso, Lotaringijos, bet ir rytų kraštuose. Lenkijos, Lietuvos, Latvijos ir Rusijos žemių. Be to, reikėjo jiems dar grąžinti Lenkijai Sileziją, Poznanų, Pomeraniją ir Danzigo koridorių ir Lietuvai atiduoti Klaipėdos kraštą. Vokiečių galybė liko sutruškinta. Vienok jų militarinė dvasia tebėra tokia pat, kokia ji buvo kryžiuočių, Bismarko ir kaizerio Vilhelmo laikais. Jie to smugio užduotojo negali užmiršti ir vėl toji, tauta verda bujoja ir rengias pulti į Rytų Europos kraštus (Drang nach Osten), kad atėmus iš Lenkijos Danzigo koridorių Psznanių ir Sileziją ir iš Lietuvos Klaipėdos kraštą. Tą mano posakį aiškiai patvirtina susidėjusi vokiečių dabartinė politika. Vokietijos kabinetai ir parlamentai nuo Versalės laikų mainėsi vienas po kitam, nes jų tauta nebuvo patenkinta konservatyve valdžia. Jie išrinko sau prezidentą savo karo dievaitį Hindenburgą. Tuomet dar jie nepasitenkino iki galutinai nelaimėjo kraštutiniai nacionalistai ir militaristai valdžioje ir parlamente. Dabar militaristų ir nacionalistų vadas Hitleris paėmė valdžios vadeles į savo rankas ir ves vokiečių tautą į naujas skertynes — karą.

Rytų Europai iš Vokietijos pusės grėsia nauji pavojai. Vokiečiai pirmiausia, žinoma, puls lenkus, kad panaikintų Danzigo koridorių ir kad atėmus dar bent Silezijos provinciją. Jei tas įvyktų, tai ir lietuvai būtų labai pavojinga, nes jie tuomet nepasitenkins ir toliau veršis į rytus (Drang nach Osten), kad užkariautų Klaipėdą, Lietuvą ir Latviją. Musų santykiai su lenkija, nuo Vilniaus užgrobtimo laiku (1920) iki šių dienų yra įtempti ir, aišku, tie santykiai nepagerės iki lenkija Vilniaus ir Sav. lų teritorijų lietuvai negrąžins. Neatsižvelgiant tiems blogiems santykiams esantiems tarp Lietuvos ir Lenkijos vienok lietuvių tauta turėtų eiti išvien su lenkija prieš Vokietiją taip kaip Vytautas prieš Gruenwaldo išvien su jais mušėsi su kryžiuočiais — vokiečiais. Paėmus vokiečių kraštą valdyti Hitleriui lygus pavojus grėsia lenkijai ir lietuvai dabartiniais laikais. Gal Lenkijos vadai supras grėsimą ir pavoja iš Vokietijos pusės ir pasirūpins sudaryti politinius santykius su Lietuva, grąžinti jai užgrobtą Vilnių ir kitas Lietuvos žemes, kad išvien atsilaikius naujam kryžiuočių — vokiečių puolimui.

„Darbininkas“

Didelės Vestuvės.

Šį mėnesį Čekoslovakijoje įvyksiančios didelės vestuvės. Lietuvos vyriausiojo rabino sūnus vestųs Mukačevo miesto rabino dukterį. Vestuvės truksiančios net 14 dienų. Užprašyti esą 13.000 svečių. Žydų bendruomenė pasiūlysi pasantro milijono čekų kronų. Dabartinis pasantro milijono čekų kronų, visai nebusian laike vyriausias vadas (generalisimus) visas čios priimamas

Sesers kotrinietės.

Nuo Naujų Metų šv. Luko ligoninė Kaune paėmė seserį Kotrinietės iš Krakų, lietuvaite. Prie progos reikia pasakyti kelis žodžius apie tą Kongregaciją, nes labai mažai dar yra žinoma. Kongregacijos pradžia buvo 1583 m. Prusuose Branderberge, kur ir dabar yra centras. Kongregaciją sudaro trys Provincijos: Vokietijos, Lietuvos ir Brazilijos. Į Lietuvą atsikraustė 1636 m, ir gavo vyskupo Jurgio Tiškevičiaus pastatytus namus Krakėse. Čia turėjo mokyklą, bet caro valdžia uždraudė ją ir varžė įvairiais budais. Atsidarė noviciatas. Dabar yra Lietuvos Kotriniečių provincijalis namas. Seserų yra 44, visos lietuvaite. Jos turi šias įtaigas: Krakėse noviciatas, mergaičių pradžios mokyklą ir nusikaltėlių mergaičių auklėjimo įstaigą; Strevininkuose didelė 250 senelių ir invalidų prieglauda, Vilkmėrgėje dvikompletinė pradžios mokykla, vaikų darželis ir senelių bei našlaičių prieglauda, Karmėlavoje žemės ūkio mokykla, Vabalninko pradžios mokykla, Kaune ant Žaliojo Kalno šv. Luko ligoninė. Darbo tur. labai daug, bet parmažai dar jėgų.

Klaipėdos krašto lietuvių ukininkų suvažiavimas.

Klaipėdos krašte sėkmingai veikia lietuvių ukininkų draugija, kuri turi 25 skyrius ir daugiau kaip 1000 nariu. Be to, šiame pradėta dar steigti jaunųjų ukininkų rateliai.

Vasario 22 d. Klaipėdoje įvyko šios Lietuvos lietuvių ukininkų draugijos narių metinis suvažiavimas. Suvažiavimą sveikino žemės ūkio ministeris p. Aleksa, krašto gubernatorius p. Gily, Lietuvos agronomų sąjungos pirmininkas agr. Kriksčiūnas ir kit. Gubernatorius p. Gily pažymėjo, kad Lietuvos vyriausybės stropiai rūpinasi Klaipėdos krašto ukininkų reikalais ir visada stengiasi jiems padėti. Draugijos valdyba taip pat tvirtino, kad draugija gaunanti iš centro valdžios žymią paramą ir praėjusiais metais sėkmingiau galėjo vesti žemės ūk. plėsti sodininkystę, pienines, steigti namų ruošos kursus, statyti skerdyklas ir varyti darbą platesne vaga.

Po suvažiavimo ukininkai nusiuntė pasveikinimą Respublikos Prezidentui ir centro vyriausybei.

Lietuvos gyventojai.

Kaune laikraščių žiniomis, šių metų sausio 1 d. Nepr. Lietuvoje buvo 2,421,848 gyventojai, tame skaičiuje 1,162,458 vyrai ir 1,259,390 moterų. Kaune buvo 101,065 gyventojai — 52,913 vyrų ir 48,152 moterų. Vadinas Kaune daugiau vyrų, negu moterų. Bet kituose Lietuvos miestuose vis dėlto yra atvirkščiai.

Įvairios Žinios.

X Per perėtus 1932 m. Škotijoje įvyko 499 savižudybės. Išėina apie 10 savižudybių per savaitę. Iš tų savižudėlių 352 buvo vyrai ir 147 moteris.

X Lietuvos skautai savo globėju pasirinko šv. Kazimierą. Kovo 4 dieną Lietuvos skautai įkilmingai paminėjo.

X Aldwarke anglių kasyklą, palei Rotherham, Yorkshire, užpludo vanduo iš senos kasyklos. Žuvo keturi angliakasiai.

X Kinų juroje nuskendo laivas Antung. Apie 50 keleivių, persėdę į mažas laivelius, dideliai audrai užėjus, nuskendo.

X Kovo 7 dieną Port Glasgowe James Stewart palaidojo savo žmoną, o antrą rytą jis rastas pats negyvas. Matomai, žmonos mirtis į jį smarkiai paveikė.

X Renfrew, palei Glasgow, aerodrome šią vasarą bus jau 36 orlaiviai. Ten bus įtaisyta ir muitinė, kad iš kontinento atliekantieji orlaiviai neturėtų vargo.

X Lietuvos paštas pereinamais metais davė apie pusantro milijono litų pelno. Atsižvelgiant į tokį pelną, Lietuvos vyriausybė galėtų praplėsti pašto įstaigų tinklą.

X Marijampolėje pasibaigė garsi vagių byla, į kurią buvo įvelta nemaž čigonų. Sunkiausia bausmė buvo 4 metai sunkių darbų kalėjimo, lengviausia — 3 mėn. paprasto kalėjimo.

X Nuo 1 sausio šių metų iki pabaigai vasario Amerikoje subankrutavo 348 įvairūs bankai. Pereitų metų pabaigoje bankrutavo 200. Tat viso labo yra bankrutavę 548 bankai. Tai tau ir auksinė šalis!

X Garsioji Kinų Siena, apie kurią dabar eina kinų japonų mušiai, yra statyta 228 m. pirm Kristaus gimimą. Ji turi 1,400 anglišku mylių ilgio ir 12 pėdų pločio.

X Minsko apilinkėje, Rusijoje, kokiais tai tikslais skraidė 3 Sovietų orlaiviai. Vienas jų netikėtai leidosi skristi Lenkijos sienos linkui. Antrieji du bandė jį nušauti, bet nepavyko. Beskrendant per sieną Sovietų sargyba į jį taip pat šaudė. Bet jis kulkosvaidžio šūviais atsakydamas paspruko Lenkijon. Matyti paspruko nuo Čekos!

X Raphael Torres Esscartin, anarkistas, kurs keli metai atgal, nužudė kardinolą Seldevilla, iš Tarragonos, vėliau teismo buvo rastas bepročiu ir uždarytas Meus'e beprotamin, Dabar iš ten pasitaikius gerai progai jis paspruko į laisvę.

X Lille mieste, Prancuzijoje, vienas lenkas angliakasis Jozef Adamski laike savo jungtinių bairiai sumušė tik ką sužieduotą savo žmoną dėl to, kad ji laike jungtinių vaisių per daug svečiams pyragų juos bevašindama davusi. Žmona nuo bairių savo „mylimojo“ kirčių parkritusi žemėn apalpo ir neteko sąmonės. Adamski manydamas, kad savo žmoną visai užmušė, išbėgo laukan ir apie 200 mastų tolimo nuo savo namų darže po medžiu pasikorė.

X Nice mieste, Prancuzijoje, mirė buvęs rusų didkunigaikštis Aleksandras, apie 68 m. amžiaus. Jis buvo artimas žuvusiojo rusų caro giminaitis. Jo kunas buvo papuoštas jureivių uniforma ir karstas padėtas didžiuly kambary kur rusų kazokų burys per 48 val. prie jo karsto stovėjo garbės sargyboje, o paskiau ant savo pečių pusę mylios tolimo nešė nu- ne jo kuną į kapus. Laidotuvisė dalyvavo jo duktė Ksenija ir Danijos karalienė. Užbėrus ant jo karsto iš Rusijos atgabentos žemės, jis palaidota Rocquebrune kapaose, netoli Nice.

X Didž. Britanijos oro laivynui 1933 m. viso paskirta £17,526,000. Tečiau Oro Laivyno Sekretorius Lordas Londonderry, mano iš tos sumos £340 000 atimti, aiškindamas kad tokiu sunkiu laiku orlaivių užlaikymui neverta tiek išleisti.

X Per paskutinį (dabartinį) žemės drebėjimą Japonijoje, kai praneša Reuteris, 1,500 žmonių užmušta, 956 prauvų be žinios 355 sunkiai ir daugybė lengvai sužeista. Namų 2,878 vandens nuplauti ir sunaikinti, 1,458 pačiu krėtimu iki pamatų sugriauta ir 211 kilus gaisrams sudeginta.

X 270 angliakasių New Herington Colliery kasykloj, Durham distrikte, Anglijoje, gavo notas palikti darbą, nes kasykla užsidaro.

ATSKAITA.

Škotijos L. K. Šv. Kazimiero Parapijinės Draugijos atskaita už 4-ją (spalio, lapkričio ir gruodžio mėn.) 1932 m. ketvirtį.

Įplaukos.	£. s. d.
Auchinleck	1 9 0
Bellshill, M. St.	5 11 0
Bellshill, N. O.	2 14 0
Bellshill, Moth. Rd.	1 17 0
Blantyre	0 13 0
Burnbank	4 9 0
Carfin	3 12 0
Coatbridge	2 3 0
Craigneuk	6 16
Dalkeith	0 14 0
Fauldhouse	2 12 0
Glasgow, šv. Pr. 1 d.	4 14 6
Glasgow, šv. Pr. 11 d.	5 14 0
Glasgow, šv. Jon.	3 17 0
Glasgow, Bridg.	3 13 0
Hamilton	0 13 0
Holytown	2 11 0
Messblown	1 17 0
Mossend	4 8 0
Motherwell	1 12 6
Newtongrange	1 7 6
Palace	0 17 0
Shotts	3 1 0
Skars	0 8 0
Stoneyburn	2 2 0
Viewpark	3 2 6
Uddingston	1 14 6
Ad, Klimavičius	0 9 0
M, Mickevičius	1 4 0
J, Širmulis	1 0 0
J, Pavilionis	0 12 0
O, Kasparaitienė	0 6 0
M, Janušauskas	0 6 0
Viso	£77-5-0

Išlaidos.

Kun, J. Petranskiui alga per 3 mėnesius	£39 0 0
Mossendo klebonijai už kunigo užlaikymą	£33 15 0
Organui už skelbimus per 2-ji pusmetį	£3 0 0
Vargoniniakams duota	£4 0 0
Viso	£79 15 0

Sausio 1 d. 1933 m. kasoje buvo £59 -2-7

Kun, J. P.

KORESPONDENCIJOS.

Glasgow, Sekmadienį 11 kovo Šk. L. K. Moterų dr.-ja, parinkusi tam tikslui aukų savo narių tarpe, suruošė veltui Glasgow'o lietuvių vaikučiams lankantiems kursas, Blaivy-

bės dr.-jos svetainėje gražų ir linksmą šeimynišką vakarėlį su arbata, užkandžiais ir mažomis dovanomis (orančiais ir pan.) Vaikučiai kurie kursų nelanko, turėjo užsimokėti, o tėvams abiejų reikėjo užsimokėti.

Apie 6 val. vak. susirinkusieji maži kurstai tvarkiai ir pavyzdingai susodinti už vieno bendro stalo, o suaugusieji (jų tėveliai ir kiti) atskirai. Vaikučių mokytojas p. Pr. Darkša, sukalbėjo pirm valgio trumpą maldelę. Paskiau pradėjo valgi. Suaugusieji gerdami arbatą gėrėjosi vaikučiais, kurie savo mokytojo prižiurimi ir tvarkomi, gražiai užsilaikė ir pavyzdingai elgėsi.

Baigianties vakarienei, vakaro vedėjas ir mokytojas p. Pr. Darkša pasakė atatinkamą kalbą, pažymėdamas, kad tėvai kuodau-giausia leistų savo vaikučius lietuviškai moky-ties, kad jie išaugtų dori ir apsišvietę, mylinti savo tėvelių gimtinę lietuvių. Prisiminė pavergtą Vilnių ir kitus svarbius dalykus. Už kalbą rankomis karštai jam paplota.

Paskiau Moterų dr.-jos pirmininkė p. O. Žilienė, mergaičių mokytojai ir lavintojai p.-lei Julijai Darkšaitėi įteikė už surinktas auksas nupirktą mažą dovanėlę — karolėlius ant kaklo. Ji dėkodama už dovanėlę, sukvietė vaikučių ir mergaičių korą ir gražiai padainavo lietuviškų dainelių.

Vaikučiai savo tėvelių prižiurimi iki 11 val. nakties dainavo, deklamuavo, šoko ratelį, rutelę, suktinį ir linksmai žaidė kaip išmanė. Laikui prisiėjus, linksmai ir patenkinti budami pasiryžę gerai mokyties, išsikirstė namon.

Šis mūsų darbas ir pramoga tebuna pavyzdžiu kitoms Škotijos lietuvių kolonijoms, kuriose vaikučių lietuviškai skaityti ir rašyti mokymo reikalu nieko nebėra daroma.

Moterų dr.-jos valdyba gerb. mokytojui ir jo dukrelei už vaikučių lavinimą, už sumetas auksas, už apsilankymą, šeiminingoms už patarnavimą ir Blaivybės dr.-jai už svetainę, nuoširdžiai visiems dėkoja!

Raporteris.

Glasgow, Ketvirtadienį 9 kovo, mūsų tautietis M. Juozaitis Glasgow'e padarė gražų atminimą už savo žmonos mirusį brolių, a. a. Kazimierą Misevičių, kurs mirė 10 gruodžio 1932 m. Philadelphia Pa., Amerikoje.

Pusiau 9 val. ryto šv. Luko parapijoje atlaikyta už velionies vėlę užprašytos šv. mišios. Vakare diktokam burelui lietuvių katolikų susirinkus p. p. Juozaičių namuose tapo sukalbėta šv. Rožančius. Paskiau vaišingos namų šeiminingės visi maloniai buvo pavaišinti apšalais ir skaniais pietumis.

Duok Dieve, kad visi mūsų broliai lietuvių katalikai išeiviai šį gražų ir kilnų pavyzdį pasekti galėtų!

Dalyvavęs.

Hamilton. Vasario 27 d. atsiskyrė su šiuo pasaulium Adomas Mitka, 83 m. amžiaus. Velionis buvo kilęs iš Mitkų kaimo, Pumpėnų parapijos, Biržų apskrities. Škotijoje išgyveno apie 30 metų. Dar prieš 10 metų velionis dirbo anglių kasyklose. Liko nuliudime moteris ir jauniausioji duktė — Škotijoje Amerikoje du sūnys ir keturios dukterys ir dar Lietuvoje dvi dukteris.

Velionis buvo tvirtas katalikas. Ligoje jį aplankė gerb. kun. J. Petauskis, kuris suteikė paskutinius šv. Sakramentus, ir iš Hamiltono kun. O'Leary. Palaidotas 1 kovo Bent kapinėse.

Amžiną atilsį suteik jama, Viešpatie!

Pr. Levickis,

Išėivių Draugas

Paskutinės žinios.

Bellshill. Šio mėnesio 7 dieną atsi-
skyrė su šio pasaulio visų Bellshill lietu-
vių mylima Ona Galinienė, iš namų Rudze-
viūnė. 54 m. amžiaus. Velionis buvo kilusi
iš Bartninkų parapijos, Škotijoje išgyveno apie
35 metus. Lila nuliudime trys sūnūs ir trys
dukterys ir sesuo Levendruskienė.

A. a. Ona buvo pavyzdinga katalikė, Pri-
klausė prie katalikiškų draugijų, susirgusi
keletą kartų pasikvietė kun. J. Petrauskį, kurs
jai suteikė Paskutinius šv. Sakramentus. Šer-
menis ir atsibuvo lietuviškai—katalikiškai.
Pagaliaus 9 kovo velionies kūnas nugabentas
bažnyčion, sekantį rytmetį atgiedota už jos
vėlę ekzekvijos, o po jų palaidota Bothwell-
park kapinėse. Jos palaidojimu nemaž rupinosi
Š. L. K. Moterų Draugija. Net keturios moteris
ėjo prie karsto.

A. a. suteik jai, Viešpatie!

Laiškas Lietuvos.

Londono lietuvių Moterų šv. Onos drau-
gijos pirmininkė O. Liudžiuvienė gavo iš
kun. K. Matulaičio (jaunojo), Marijampolėje,
laišką, kurį čia, manydami svarbų esant, de-
dame.

Didžiai Gerbiamoji Ponia,

Priimkite mano ir kun. Kazimiero Jurgio,
ligonio, Matulaičio padėką už nuoširdžius
sveikinimus Vardo Dieną.

Ligonis gyvena ir gydėsi beveik du mė-
nesius Talšiuose. Viena daktarė, išgydžiusi keletą
kunigų iš paralyžiaus, apsiėmė pagydyti ir Jūsų
buvusį kleboną. Gydė nuo sausio 10 d. iki
kovo 2 d., naudojosi įvairiausius vaistus ir prie-
mones — ligonis nepasveiko. Jis iškarto gy-
veno viešbuty, nes ten ligoninių nėra, o paskui
kunigų seminarijoje. Dabar parsivežiau į Mari-
janpolę. Čia ligoninai daug patogiau negu ki-
tur.

Girdžiu, šv. Onos draugija gražiai veikia
sutaria. Džiaugiuos visos draugijos pasise-
kimais ir garbingos pirmininkės uolumu bei
gabumais, vadovaut visoms Londono lietu-
vaitėms. Tik glaudžiai sugyvenant, vieningai
sutariant ir stropiai vykinant nusiitimus, kyla
plečiasi, auga draugijos. Linkiu visoms šv. Onos
Draugijos narėms ir jos Garbingai Pirminin-
kei gausių V. Dievo malonių ir palaimos.

Su tikra pagarba, Jūsų buvęs klebonas

Kun. K. A. Matulaitis. M. I. C.

Žydų Persekiojimas Vokietij-
joje.

Vokietijoje gyvena nemaž žydų. Ne tiek
jie ten savo skaitliumi žymūs, kiek jie užima
visuomenėje aukštas vietas. Vokietijos žydai
ne tokie, kaip Lietuvoje. Ten jie nevaikščioja
su kromelais ant pečių, nelauko mažų čiu-
tuolių, bet yra arba gydytojai, arba net uni-
versitetų profesoriai. Hitlerininkai paėmė val-
džią Vokietijoje, nusisuko ir prieš žydus.
Pradėjo boikotuoti jų krautuves, ko dėlei ne-
maž jų turėjo užsakyti. Turtiegesnieji žyde-
liai, papūtę pavojaus, pradeda kraustyti į kai-
myminius kraštus: Čekoslovakiją, Austriją,
Šveicariją ar Prancūziją. Paskutinėmis dienomis
tas žydų persekiojimas Vokietijoje atslugo
Hitleris pamatė, kad iš to nieko gero nebus.

X Kovo 14 d. anksti rytmetį Douglas Park,
Bellshill, kooperatyvinės draugijos krautu-
vė aėžino mi plėšikai norėjo apyplėsti. Radę ant
durų spynas, paraku jas sunaikino ir duris
atidarė. Tačiau trenksmą išgirdę subėgo žmo-
nės, bet plėšikų jau neberado.

X Lietuvoje rengiama išleisti knyga apie
kun. M. Krupavičių. Jis pasidarbavo mūsų
tautiečių naudai ne tik Lietuvoje, bet ir Rusi-
joje ir kitur užsieniuose.

X Maskovoje suimta šeši anglai ir keletas
rusų elektros įrankių dirbtuvės vedėjai ir
darbininkai. Jie kaltinami tyčia veikę, kad
dirbtuvei nesisektų.

X Cheminių ir sprogstamųjų medžiagų
dirbtuvių savininkai Britanijoje paskelbė kad
nuo balandžio mėnesio pakels darbininkams
algas 2/6 ir daugiau į savaitę. Tą algų pakė-
limą pajus 25 tukstančiai darbininkų.

Parapijos Delegatų suvažiavi-
mas.

Suvažiavimas šaukiamas šį sekmadienį 19
kovo 4 val. po piet Bellshill Sąjungos svetainė-
je. Tat kuopų prašome visų delegatų susi-
rinkti paskirtu laiku į suvažiavimą pributi,
Pirmininkas J. Matulionis.

Redakcijos antrašas:

76 Main Street,
Bellshill, Lanarkshire,

Glasgow Lietuvių laidotuvių
reikalais prašomi kreipties į

M. McEvoy,
graborių ir laidotuvių rengėją

Vyriausias ofisas yra 256 Crown St.

Telefonas: South 1473.

Pagelbiniai ofisai yra šiose vietose:

681 Cathcart Rd, S2 Telef: Queen's Park 1605
142 Stanley St, Kinning Park, Telef: South
1119.

Ofisai atdaryti dieną ir naktį
Patarnavimas skubus ir sąžiningas

JOSEPH POTTS IR U.
Hamilton Rd., Bellshill.

MOTORKARŲ ISNUOMOTOJŲ
IR LAIDOTUVIŲ RENGĖJAS.

Laidotuviams turimi motorkarų
arklinės ir mišios.

Istaiga atdaryta dieną ir naktį.

Parduoda ir taiso motorkarius
ir motorinius dviračius.

Visi darbai atliekami gerai
preinamomis kainomis.

Telefonas. Bellshill 6.

GLASGOWO LIETUVIAMS.

JOHN HUGHES

Graborius ir laidotuvių
vedėjas.

Patarnauja laidotuvių
kuopuikiausia reikale.

Prašau atsišaukti, o mano darbu
busite užganėdinti. Mano patarnavimas
visuomet sąžiningas ir nebrangus.

Mano įstaigoje galėsite susikalbėti
avo kalba. aš turiu lietuvių kuris visuomet
patarnaus kuogeriausia.

Mano įsteigos.

118 CROWN STREET, ir

112 GARNGAD ROAD.

TELEFONAS SOUTH 1304

Jei turite Laidotuvių

ir jums šiaip reikalinga auto

pasisamdyti kreipties

r. ir J. Sherry.

Jų įstaigos yra šiose vietose

178 Quarry St. Hamilton

45 Park St. Motherwell.

Shieldmuir St, Craigneuk.

Mossend X, Mossend.

Prašome įstėmyti mūsų

staigų telefono numerius:

Hamilton 530, Motherwell 430

Craigneuko skyriui, Wishaw 2,

Mossendo skyriui, Bellshill 93.

JAMES KIRKLAND

PAMINKŲ DIRBĖJAS

Gražių stiprių ne
giomis kainomis

Istaigos atdaros
adienio vakarai

Prašome įstėmyti
telefono numerius:

Bellshill — 115

Motherwell — 96

DIRBTUVIŲ ADRESAI.

Airbles St, Motherwell
ir Bothwell Park Kapinėse
Bellshill

Skynius Airbles Kapinėse.

LIETUVIŠKA KEPTUVE.

Senausia visam kotlande

Kepa Lietuvišką duoną

Kas tik reikalauja pristatom visur

Rašykite: "Varpas", Bakery

31 Calder Road.

Mossend Bellhill